

ПОЛОЖЕННЯ
про освітньо-наукові програми підготовки докторів філософії
в Одеському національному медичному університеті

Одеса

2016

I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Законом України «Про вищу освіту» регламентується процедура визначення й розроблення змісту освіти та забезпечення якості освітніх послуг і визначає освітню програму як узгоджений комплекс видів освітньої діяльності, що розроблений та організований для досягнення навчальних цілей упродовж певного тривалого і безперервного часу.

Відповідно до статті Закону України «Про вищу освіту» освітня програма повинна містити: перелік освітніх компонентів; їх логічну послідовність; вимоги до рівня освіти осіб, які можуть розпочати навчання за цією програмою; кількість кредитів ЄКТС, необхідних для виконання цієї програми, а також очікувані програмні результати навчання (комpetентності), якими повинен оволодіти здобувач вищої освіти.

На третьому освітньо-науковому рівні вищої освіти комплексом видів освітньої діяльності, що розроблений та організований для досягнення навчальних цілей упродовж певного тривалого і безперервного часу, є освітньо-наукова програма (далі – ОНП) підготовки докторів філософії за спеціальностями.

Одеський національний медичний університет (далі – ОНМедУ) самостійно розробляє та вводить в дію ОНП за спеціальностями, за якими відповідно до пункту 1 частини другої статті 6 Закону України «Про ліцензування видів господарської діяльності» на підставі рішення Ліцензійної комісії Міністерства освіти і науки України (далі – МОН) розширено провадження освітньої діяльності.

2. ОСНОВНІ ТЕРМІНИ ПОЛОЖЕННЯ ТА ЇХ ВИЗНАЧЕННЯ

Гарант освітньої програми – керівник робочої проектної групи з розроблення, реалізації, моніторингу та перегляду освітньої програми.

Проектна група – визначена наказом ректора група педагогічних, науково-педагогічних та/або наукових працівників, які відповідають за започаткування освітньої діяльності за спеціальністю на певному рівні вищої освіти, фахової

передвищої освіти та у сфері післядипломної освіти для осіб з вищою освітою і відповідають кваліфікаційним вимогам, визначеним цими Ліцензійними умовами.

Кредит Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи (далі – кредит ЕКТС) – одиниця вимірювання обсягу навчального навантаження здобувача вищої освіти, необхідного для досягнення визначених (очікуваних) результатів навчання. Обсяг одного кредиту ЕКТС становить 30 годин.

Національна рамка кваліфікацій – це системний і структурований за компетентностями опис кваліфікаційних рівнів (пункт перший Національної рамки кваліфікацій, затвердженої постановою кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 р. № 1341).

Освітньо-наукова програма – система освітніх компонентів на третьому рівні вищої освіти в межах спеціальності, що визначає вимоги до рівня освіти осіб, які можуть розпочати навчання за цією програмою, перелік навчальних дисциплін і логічну послідовність їх вивчення, кількість кредитів ЕКТС, необхідних для виконання цієї програми, а також очікувані результати навчання (комpetентності), якими повинен оволодіти здобувач відповідного ступеня вищої освіти (частина перша статті 1 Закону України «Про вищу освіту»).

3. ВИМОГИ ДО ОСВІТНЬО-НАУКОВИХ ПРОГРАМ ТА АЛГОРИТМ ЇХ СТВОРЕННЯ

3.1. Структура ОНП

ОНП повинні містити наступні елементи:

- обсяг кредитів ЕКГС, необхідний для здобуття відповідного ступеня вищої освіти;
- перелік компетентностей здобувача вищої освіти;
- нормативний зміст підготовки здобувачів вищої освіти, сформульований у термінах результатів навчання;
- форми атестації здобувачів вищої освіти;

-вимоги до наявності системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти;

-вимоги стандартів вищої освіти на третьому освітньо-науковому рівні.

3.2. Навчальний план ОНП

На підставі освітньо-наукової програми ОНМедУ за кожною спеціальністю розробляє навчальний план, що визначає:

-вимоги до рівня освіти осіб, які можуть розпочати навчання;

-графік навчального процесу;

-зведені дані про бюджет часу у тижнях;

-відомості про державну атестацію;

-перелік та обсяг навчальних дисциплін у кредитах ЄКТС;

-розподіл іспитів, заліків за семестрами;

-розподіл годин на тиждень за курсами і семестрами;

-співвідношення аудиторного навантаження до загального обсягу навчального навантаження;

-послідовність вивчення дисциплін;

-форми проведення навчальних занять та їх обсяг;

-графік навчального процесу;

-форми поточного і підсумкового контролю.

3.3. Алгоритм розробки ОНП:

Алгоритм розробки ОНП має включати наступні етапи:

1.Перевірка відповідності основним умовам (визначення суспільної потреби щодо розроблення та запровадження нової освітньої програми, проведення консультацій із зацікавленими сторонами, цікавість програми із академічного погляду, наявність ресурсів усередині/зовні вищого навчального закладу (наукової установи)).

2.Визначення профілю освітньої програми.

3.Опис мети програми та кінцевих результатів навчання.

4.Визначення загальних і фахових компетентностей.

5.Розроблення навчального плану.

- 6.Розроблення модулів і вибір методів викладання.
- 7.Визначення підходів до навчання та методів оцінювання.
- 8.Розроблення системи оцінювання якості освітньої програми з метою її удосконалення.

3.4. Структура ОНП:

- титульний аркуш (відомче підпорядкування закладу, назва закладу, назва ОНП);
- передмова (назва ЗВО, що розробив та ухвалив ОНП; ПБ, посади розробників, термін введення тощо);
- вступ (вимоги до рівня освіти здобувачів, нормативний строк підготовки в аспірантурі);
- загальна характеристика (рівень вищої освіти; ступінь вищої освіти назва галузі знань; назва спеціальності; обмеження щодо форм навчання (не обов'язково); освітня кваліфікація; професійна кваліфікації (тільки для регульованих професій); кваліфікація в дипломі; вимоги до рівня освіти осіб, які можуть розпочати навчання за цією програмою; опис предметної області; академічні та професійні права випускників; працевлаштування випускників (тільки для регульованих професій);
- галузь використання;
- розподіл змісту (цикли підготовки, навчальний час за циклами);
- обсяг кредитів ЄКТС, необхідний для здобуття відповідного ступеня вищої освіти;
- перелік навчальних дисциплін (перелік навчальних дисциплін, визначені блоки змістовних модулів, що входять до кожної із них, встановлена кількість навчальних годин/кредитів їх вивчення);
- тематика наукових досліджень (Додаток 1).

4. ПОРЯДОК РОЗРОБЛЕННЯ, ЗАТВЕРДЖЕННЯ, ВІДКРИТТЯ І ЗАКРИТТЯ ОНП

4.1. Розробка ОНП

ОНП розробляється на основі стандартів вищої освіти третього освітньо-наукового рівня з врахуванням вимог професійних стандартів у відповідній професійній галузі.

4.1.1. Етапи розроблення ОНП:

I етап формування проектної групи та призначення гаранта освітньої програми.

II етап – аналіз актуальності ОНП та оцінювання достатності наявних ресурсів;

III етап – визначення профілю ОНП;

IV етап – визначення освітнього змісту ОНП та розроблення навчального плану;

V етап – розроблення системи оцінювання якості ОНП з метою її удосконалення.

4.1.2. Формування проектної групи та призначення гаранта освітньої програми

-нова ОНП розробляється за ініціативою адміністрації ОНМедУ з аналізу досвіду вітчизняних та зарубіжних закладів вищої освіти у частині їх тривалості, переліку навчальних дисциплін, рівня викладання;

-на період розробленняожної ОНП створюється проектна група з числа наукових, науково-педагогічних співробітників ОНМедУ;

-склад проектної групи затверджується наказом ректора ОНМедУ на підставі подання проректора з наукової роботи;

-склад проектної групи має відповідати Ліцензійним умовам провадження освітньої діяльності і становити не менш як три особи, які мають науковий ступінь та вчене звання, з них не менше двох докторів наук та/або професорів;

-одна й та ж особа може бути членом декількох проектних груп;

-проектну групу очолює керівник-гарант ОНП;

-гарантом ОНП призначається із числа наукових, науково-педагогічних працівників ОНМедУ, який має науковий ступінь та/або вчене звання за відповідною або спорідненою до ОНП спеціальністю зі стажем науково-педагогічної роботи не менш як 10 років;

-гарант освітньої програми може бути керівником лише однієї ОНП;

-завданнями діяльності проектної групи є розроблення (обрання виду ОНП; визначення форми навчання та організації освітнього процесу; визначення освітніх компонентів, розробка навчальних планів та інших нормативних документів, що організаційно супроводжують процес підготовки здобувачів вищої освіти за відповідною ОНП з врахуванням рекомендацій наукового відділу; рекомендування випусковим та іншим кафедрам ОНМедУ на розроблення навчально-методичного забезпечення ОНП; здійснення аналізу відповідності ОНП Ліцензійним умовам; узагальнення пропозицій та формування рекомендації з вдосконалення існуючої ОНП), моніторинг та перегляд (внесення відомостей щодо ОНП та навчальних планів до ЄДЕБО; здійснення контролю за реалізацією ОНП науково-педагогічними працівниками та кафедрами ОНМедУ) забезпечення процедур зовнішнього оцінювання (ліцензування, акредитація), самооцінювання та інші необхідні процедури;

-дострокове припинення роботи й призначення нового гаранта ОНП і членів проектної групи здійснюється на підставі наказу ректора ОНМедУ, зміни у складі відображаються у ліцензійній справі ОНМедУ, про зміни у складі проектної групи повідомляється до МОН України.

-у разі розроблення спільної ОНП створюють проектну групу, до складу якої входять представники всіх учасників-партнерів, які беруть участь у реалізації нової спільної;

-у разі розроблення програми подвійних дипломів слід враховувати не тільки змістовну відповідність навчальних планів, але й вимоги щодо обсягу окремих компонентів ОНП, поточного контролю, підсумкової атестації й планованих навчальних результатів, які передбачає кожен з учасників-партнерів, що видає документи про освіту та кваліфікацію;

-координацію діяльності усіх проектних груп ОНМедУ здійснює проректор з наукової роботи.

4.1.3. Аналіз актуальності ОНП та оцінювання достатності наявних ресурсів

Аналіз актуальності ОНП відбувається у наступні етапи:

-встановлення суспільної потреби в розробленні ОНП шляхом консультацій з зацікавленими сторонами (здобувачами вищої освіти, випускниками ОНМедУ, роботодавцями, науковою спільнотою, органами місцевої влади тощо);

-з'ясування виконання основних умов запровадження ОНП, аналіз ринку освітніх послуг і можливості позиціонування на цьому ОНП, аналіз ринку праці, на який орієнтовано нову ОНП, можливостей майбутнього працевлаштування випускників;

-проектна група, виходячи з прогнозованої структури ОНП, з врахуванням Ліцензійних умов, за результатами консультацій з профільними службами ОНМедУ здійснює попереднє загальне оцінювання достатності наявних ресурсів (кадрових, фінансових, організаційних та ін.) для її реалізації та потреби залучення зовнішніх ресурсів.

4.1.4. Визначення профілю ОНП

Профіль ОНП визначається проектною групою ОНМедУ і викладається у її вступі. Профіль ОНП визначається її метою, загальними та фаховими компетентностями, що мають бути досягнуті в результаті навчання, кінцевими (програмними) результатами навчання з урахуванням положень Національної рамки кваліфікацій, вимог стандартів вищої освіти та встановлення необхідного обсягу ОНП у кредитах ЕКТС.

Програмні результати навчання визначають що здобувач вищої освіти повинен знати, розуміти та бути здатним виконувати після успішного завершення ОНП.

Критерії результатів навчання:

-результати навчання мають відповідати вимогам/очікуванням громадянського суспільства та держави;

-результати навчання мають бути релевантними відповідним програмним компонентностям;

-результати навчання мають забезпечувати достатній рівень деталізації, бути чіткими і однозначними, написаними зрозумілою мовою, дозволяючи чітко окреслити зміст вимог до здобувача вищої освіти;

-результати навчання мають визначати стандартні вимоги, яким повинен відповідати здобувач вищої освіти;

-результати навчання мають відповідати кваліфікаційним вимогам, бути пов'язаними із освітніми рівнями та кваліфікаційними рівнями Національної рамки кваліфікацій;

-результати навчання мають бути сформульованими нейтрально, уникаючи зайвої амбітності та суб'єктивності;

-результати навчання мають бути реалістичними з погляду часу та ресурсів, необхідних для їх досягнення;

-результати навчання повинні мати об'єктивні ознаки їх досягнення чи недосягнення та визначати вимоги до присудження кредитів;

-має існувати спосіб та шкала для вимірювання ступеня досягнення результату прямыми або непрямыми методами.

Проектній групі ОНМедУ під час розроблення програмних результатів навчання варто врахувати, що результати навчання характеризують те, що здобувач вищої освіти повинен продемонструвати після успішного завершення освітньої програми (демонстрацію знань, умінь, здатності виконувати тощо). Кореляцію між результатами навчання і програмними компетентностями перевіряють за допомогою матриці відповідності програмних компетентностей програмним результатам навчання ОНП.

4.1.5. Визначення змісту ОНП та розроблення навчального плану

Визначення змісту ОНП та розроблення навчального плану необхідно проводити у наступній послідовності:

- складання переліку освітніх компонентів ОНП;
- визначення компетентностей та формулювання результатів навчання для кожного модуля; визначення підходів до викладання, навчання та оцінювання;
- обрання освітніх технологій і розроблення навчального плану;
- розроблення робочих програм навчальних дисциплін.

Проектна група ОНМедУ на етапі визначення змісту ОНП та розроблення навчального плану зобов'язана:

-визначає загальний бюджет часу – обсяг кредитів ЄКТС, необхідних для досягнення зазначених результатів, який необхідно розподілити;

-здійснювати структурування результатів навчання (модулів або навчальних дисциплін, інших складових навчального курсу, практик, дослідницьких проектів, лабораторних робіт та інших відповідних навчальних заходів) та розподіляти кредити ЄКТС, необхідні для досягнення зазначених результатів;

-аналізувати узгодженість результатів навчання та програмних компетентностей, зокрема: програмних результатів навчання з Національною рамкою кваліфікацій; програмних результатів навчання зі стандартами вищої освіти; результатів вивчення модуля (навчальної дисципліни) з програмними результатами навчання (Матриця відповідності програмних результатів навчання освітнім компонентам освітньої програми); модульних (дисциплінарних) результатів навчання з програмними компетентностями (Матриця відповідності програмних компетентностей освітнім компонентам освітньої програми); методів викладання з відповідними результатами навчання для досягнення бажаних результатів навчання; методів оцінювання відповідно з модульними (дисциплінарними) та програмними результатами навчання.

Визначення кількості кредитів ЄКТС для освітнього компонента здійснюється шляхом оцінювання навантаження, необхідного для досягнення результатів навчання. На основі програмних компетентностей та програмних результатів навчання проектна група формулює результати навчання, яких має бути досягнуто в межах кожного освітнього компонента. Визначаючи підходи до

викладання, навчання та оцінювання, проектна група має погодити спосіб найкращого розвитку та оцінювання компетентностей і досягнення бажаних результатів навчання, а також передбачити різноманітні підходи до навчання, викладання та оцінювання. Крім того, проектна група має перевірити розвиток ключових загальних і спеціальних компетентностей, а також чи всі ці компетентності охоплюються модулями ОНП.

Принципи складання навчальних планів;

-обсяг аудиторної роботи здобувачів докторів філософії встановлюється в межах від 1/3 до 2/3 обсягу 1 кредиту ЄКТС, решта обсягу призначається для їх самостійної роботи;

-робочі програми навчальних дисциплін за завданнями проектних груп розробляються на кафедрах факультетів згідно з вимогами розроблених ОНП;

-робочу програму навчальної дисципліни розробляють на термін дії навчального плану, за необхідності до неї можуть вносити зміни;

-з метою забезпечення цілісності освітнього матеріалу, забезпечення професійної спрямованості змісту навчання, запобігання дублюванню, врахування міждисциплінарних зв'язків робочі програми навчальних дисциплін розглядають на вченій раді ОНМедУ;

-на підставі робочої програми навчальної дисципліни на поточний навчальний рік на кафедрах розробляють навчально-методичне забезпечення;

-передбачається можливість індивідуальної освітньої траєкторії.

4.1.6. Розроблення системи оцінювання якості ОНП з метою її уdosконалення

Відповідальність за якість ОНП несеуть проектна група, а також структурні підрозділи, які її реалізують. З метою контролю за якістю ОНП та їх вдосконалення проводять різні процедури оцінювання та визнання якості ОП є:

-акредитація освітніх програм; за неакредитованою освітньою програмою ОНМедУ має право на виготовлення і видачу власних документів про вищу освіту у порядку та за зразком, що визначені вченою радою ОНМедУ (п.6 ст.7 ЗУ «Про вищу освіту»);

-сертифікація освітніх програм – процедура встановлення відповідності якісних характеристик ОНП певним стандартам якості організації, що сертифікує ОНП;

-міжнародна експертиза освітніх програм – процедура оцінювання якості ОНП визнаними і авторитетними міжнародними експертами в тій науково-освітній галузі, в якій реалізується така ОНП.

Оцінювання підготовки фахівців і затребуваних компетентностей (результатів навчання) за кожною ОНП проводиться опитування (анкетування, інтерв'ювання) роботодавців і випускників.

Основними процедурами внутрішнього оцінювання якості ОНП є:

1.Самооцінювання ОНП, яке може проводитися як в рамках процедур зовнішнього оцінювання якості (акредитації будь-якого виду, міжнародної експертизи), так і з ініціативи гаранта ОНП з метою планових процедур контролю якості.

--залежно від цілей проведення самооцінювання визначають процедури і терміни його проведення;

-за рішенням проректора з наукової роботи для проведення самооцінювання ОНП залучаються гаранті ОНП;

-до проведення самооцінювання за ініціативи проректора з наукової роботи, гарантів ОНП можуть залучатися інші члени проектних груп, представниками роботодавців, здобувачі вищої освіти, випускники;

-за результатами самооцінювання оформлюється звіт;

Звіт про самооцінювання ОНП має містити висновки про якість ОНП і пропозиції щодо її вдосконалення, включаючи, за необхідності, пропозиції щодо внесення змін до ОНП, модернізації ОНП і/або прийняттю інших управлінських рішень.

Звіт за результатами самооцінювання затверджують на засіданні вченої ради ОНМедУ на підставі рекомендацій, наданих гарантом освітньої програми.

2. Внутрішній аудит ОНП – процедури перевірки якості різних елементів документального забезпечення ОНП з боку ОНМедУ чи структурного підрозділу.

Предметами внутрішнього аудиту можуть бути готовність ОНП до процедур зовнішнього оцінювання; якість різних документів у рамках ОНП (наприклад, робочих програм навчальних дисциплін, робочих навчальних планів та індивідуальних планів підготовки в аспірантурі); наявність і повнота необхідної документації в рамках ОНП та ін.

3. Адміністративні перевірки – процедури перевірки якості здійснення основних робочих процесів у рамках реалізації ОНП з метою встановлення їх відповідності існуючим вимогам і нормам. Наприклад, предметом адміністративної перевірки можуть бути діяльність проектної групи ОНП, реалізація окремих елементів (навчальних дисциплін, проектної діяльності) у рамках ОНП, взаємодія окремих викладачів програми зі здобувачами вищої освіти, діяльність гаранта ОНП та ін.

Перевірки можуть проводиться в межах компетенції науковим відділом, гарантом ОНП.

Непрямими формами оцінювання та визнання якості ОНП є різні процедури і форми оцінювання якості підготовки випускників і здобувачів вищої освіти за ОНП. До них належать – незалежні випробування / складання зовнішніх іспитів за різними елементами ОНП здобувачами вищої освіти і / або випускниками (напр., міжнародні мовні іспити різних форматів, загальноукраїнські інтернетіспити, дистанційні та очні олімпіади тощо), участь у професійних і наукових конкурсах, конференціях, отримання наукових і професійних премій здобувачами вищої освіти та випускниками ОНП, дослідження кар'єрних траєкторій і працевлаштування випускників та ін.

4.1.7. Затвердження ОНП

Всі нові ОНП мають єдиний порядок затвердження, що включає їх послідовний розгляд:

-проектною групою; проектна група повинна здійснити перевірку збалансованості ОНП, зокрема перевірити, чи розроблена програма збалансована, чи кредити присвоєно раціонально, чи здобувачі вищої освіти ступеня доктора філософії здатні завершити окремі дисципліни та всю ОНП, вклавшись у визначений час; крім того, проектна група повинна перевірити повноту документального забезпечення ОНП та відповідність ОНП Ліцензійним умовам; позитивне рішення проектної групи є підставою для передачі матеріалів проректорові з наукової роботи; позитивне рішення проректора з наукової роботи є підставою для передачі матеріалів на засідання вченої ради ОНМедУ.

4.2. Порядок відкриття і закриття ОНП

4.2.1. Відкриття ОНП

Набір вступників на ОНП здійснює приймальна комісія ОНМедУ централізовано відповідно до Правил прийому до ОНМедУ.

ОНП може бути включена до Правил прийому і на неї може бути оголошений набір тільки за умови її затвердження і наявності спеціальності, в рамках якої відкривається ця ОНП, в ліцензії ОНМедУ на здійснення освітньої діяльності. Якщо на ОНП не здійснено набір вступників у зв'язку з її недостатньою затребуваністю, проектна група може в подальшому відмовитися від її реалізації, провести модернізацію ОНП з метою підвищення її конкурентоспроможності та привабливості на ринку освітніх послуг, подати план і матеріали модернізації Вченій раді ОНМедУ і, в разі схвалення, провести набір на ОНП через приймальну комісію ОНМедУ.

4.2.2. Закриття ОНП

ОНП може бути виключена з переліку ОНП, що реалізуються ОНМедУ з ініціативи: відділу аспірантури ОНМедУ; ОНМедУ (приймальна комісія) в разі відсутності набору вступників на ОНП упродовж 2 років; в разі перетворення ОНП. У такому випадку ОНП проходить затвердження як нова, а ті, що існували до цього, припиняють набір вступників; після закінчення навчання останнього курсу вже прийнятих здобувачів вищої освіти ОНП виключають з переліку ОНП, що реалізуються ОНМедУ.

5. ПОРЯДОК РЕАЛІЗАЦІЇ, МОНІТОРИНГУ ТА ПЕРІОДИЧНОГО ПЕРЕГЛЯДУ (УДОСКОНАЛЕННЯ) ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

5.1. Порядок реалізації ОНП

Порядок реалізації ОНП визначається Положенням про підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у Одеському національному медичному університеті(зі змінами та доповненнями), Положенням про присудження ступеня доктора філософії в порядку експерименту в Одеському національному медичному університеті.

Для конкретизації планування навчального процесу на кожний навчальний рік завідувачем аспірантурою складається розклад заожною ОНП. У розкладі обумовлюються щорічні особливості організації освітнього процесу для кожної ОНП та зміст варіативної частини на кожен семестр. Розклад затверджується проректором з наукової роботи та додатково затверджується наказом ректора ОНМедУ.

5.2. Управління ОНП

Управління ОНП здійснюється на академічному та адміністративному рівнях.

5.2.1. Адміністративне управління

Адміністративне управління ОНП здійснює відділ аспірантури, на якому вона реалізується. До функцій адміністративного управління ОП належать:

- організація та управління матеріально-технічним та інфраструктурним забезпеченням ОНП;

- інформаційне та навчально-методичне забезпечення ОНП в частині надання доступу до інформаційних, бібліотечних та інших загальних ресурсів факультету;

- профорієнтаційна діяльність з потенційними вступниками ОНП;
- взаємодія з випускниками, роботодавцями, професіоналами тощо;
- координація забезпечення якості ОНП;
- організація проведення самоаналізу ОНП;
- надання адміністративної допомоги в адмініструванні ОНП.

5.2.2. Академічне управління

На рівні окремої ОНП академічне управління здійснює гарант освітньої програми. Завданнями академічного управління ОНП є:

- організація колегіального розроблення ОНП;
- контроль якості роботи викладачів ОНП;
- аналіз і впровадження кращого досвіду світової та вітчизняної вищої освіти в зміст і технологію реалізації ОНП;
- взаємодія з науково-дослідними підрозділами ОНМедУ з питань проектної, дослідницької роботи, практики здобувачів вищої освіти третього освітньо-наукового рівня;
- виявлення здобувачів вищої освіти третього освітньо-наукового рівня, схильних до академічної кар'єри, і організація роботи з ними;
- взаємодія з роботодавцями та випускниками ОНП для уточнення вимог до компетентностей випускника, оцінювання обраних технологій реалізації ОНП і якості підготовки випускників;
- підготовка ОНП до процедур оцінювання якості (включаючи акредитацію, сертифікацію, експертизу).

5.3. Моніторинг ОНП

Моніторинг ОНП здійснюють для встановлення досяжності, реалістичності та адекватності призначених кредитів, визначених результатів навчання та розрахованого навчального навантаження. Моніторинг зазвичай здійснює проектна група. До нього можуть долучати експертів: викладачів, професіоналів-практиків, здобувачів вищої освіти. Суттєвим елементом для перевірки та перегляду призначення кредитів є зворотний зв'язок з зацікавленими сторонами.

Моніторинг задоволеності здобувачів вищої освіти третього освітньо-наукового рівня вищої освіти ОНП здійснюється шляхом проведення анкетування, бліц-опитувань тощо за ініціативи проректора з наукової роботи, гарантів ОНП, членів проектних груп ОНП.

Систему обов'язкових методів і засобів моніторингу визначає наукова координаційна рада ОНМедУ за поданням проректора з наукової роботи.

Основні критерії забезпечення якості ОНП:

- виконується відповідно до Статуту ОНМедУ;
- сприяє виконанню місії та досягнення її цілей ОНМедУ;
- враховує потреби ринку праці та цільової групи;
- пов'язана з конкретною професією;
- назва узгоджується зі змістом;
- використовувані методи і форма навчання, у тому числі обсяг самостійної роботи та виробничої практики, сприяють досягненню цілей ОНП;
- цілі і результати навчання сформульовано у такий спосіб, щоб слугувати основою для оцінювання знань і навичок випускників цієї ОНП;
- цілі і результати навчання є адекватними і порівнюваними з результатами навчання третього рівня вищої освіти;
- цілі і результати відповідають вимогам і тенденціям законодавства, що регулює відповідну професійну сферу;
- практична робота, що необхідна для досягнення результатів навчання, забезпечує набуття і застосування здобувачами вищої освіти ефективних методів роботи.

5.4. Розвиток ОНП та вимоги до викладачів програми

5.4.1. Вимоги до розвитку ОНП

Вимоги до розвитку ОНП та структурних підрозділів, що її реалізують:

- розвиток є безперервним процесом;
- до розвитку ОНП залучено здобувачів вищої освіти і роботодавців;
- наукові, науково-педагогічні працівники ознайомлені з цілями ОНП та їхньою роллю в досягненні цих цілей;
- для усунення недоліків ОНП складено та реалізується відповідний план дій;

-система зворотного зв'язку (за участю здобувачів вищої освіти, випускників, роботодавців, викладачів) є ефективною, а її результати прикладними;

-кваліфікація викладачів ОНП відповідає вимогам, встановленим законодавством;

-викладачі ОНП мають відповідний рівень викладацької компетентності;

-викладачі ОНП беруть участь у дослідженнях і розробках;

-викладачі ОНП співпрацюють із зацікавленими особами позамежами ОНМедУ;

-система розвитку персоналу є ефективною: викладачі ОНП мають можливості для самовдосконалення та саморозвитку, застосовуються інші методи розвитку персоналу;

-викладачі програм регулярно використовують у подальшому свої знання та навички поза ОНМедУ і беруть участь у науково-практичних заходах;

-кількість постійних викладачів визначається на основі їх обов'язків, обсягів викладання і кількості здобувачів вищої освіти третього освітньо-наукового рівня та є цілком достатньою для досягнення цілей і результатів навчання за ОНП;

-вимоги для вступу базуються на якостях, необхідних для досягнення результатів навчання даної ОНП;

-система консультування здобувачів вищої освіти (щодо навчання, кар'єри тощо) є ефективною;

-оцінювання результатів навчання включає в себе зворотний зв'язок здобувачів вищої освіти, який підтримує їх розвиток;

-здобувачі вищої освіти беруть участь у програмах міжнародної мобільності;

-відсоток здобувачів вищої освіти, які беруть участь у академічній мобільності, є сталим або зростає;

-здобувачів вищої освіти залучено до процесу прийняття рішень на різних інституційних рівнях.

5.4.2. Фінансові ресурси щодо реалізації ОНП

Фінансові ресурси ОНМедУ щодо реалізації ОНП повинні відповідати наступним критеріям:

- бути достатніми для забезпечення ОНП;
- бути достатніми для діяльності з розвитку ОНП;
- бути достатніми для підтримання розвитку викладачів програми;
- фінансові дані, що характеризують економічну сталість, є доступними для громадськості.

5.4.3. Навчальне середовище ОНМедУ

- включає всі приміщення, що необхідні для проведення навчання;
- має достатній потенціал, враховуючи кількісний склад здобувачів вищої освіти;
- обладнане відповідно до сучасних вимог (відео-проектори, інтернет тощо).

5.4.4. Критерії сталості щодо якості і ресурсів:

- ОНМедУ регулярно планує свій розвиток;
- ОНМедУ має перспективний план розвитку, супроводжуваний планом дій для забезпечення сталості в ОНМедУ;
- ОНМедУ підготував фінансові прогнози для досягнення цілей, викладених у перспективному плані розвитку і мінімізації можливих ризиків (включаючи ризики, викликані демографічними тенденціями);
- реалізація плану дій аналізується і результати аналізу формують основу для планування наступного періоду розвитку.

5.5. Перегляд (удосконалення) ОНП

Перегляд ОНП з метою її удосконалення здійснюють у формах оновлення або модернізації.

5.5.1. Оновлення ОНП

ОНП оновлюють у частині всіх компонентів, крім цілей і програмних навчальних результатів по мірі необхідності, але не рідше одного разу на чотири роки. Діючу, затверджену, ОНП переглядають щонайменше 1 раз у терміни її дії

не пізніше ніж за 1 семестр до її завершення. Підставою для оновлення ОНП можуть виступати:

- ініціатива і пропозиції гаранта освітньої програми та/або проектної групи ОНП;
- результати оцінювання якості ОНП;
- об'єктивні зміни інфраструктурного, кадрового характеру і / або інших ресурсних умов реалізації ОНП.

Оновлення відображаються у відповідних структурних елементах ОНП (навчальному плані, матрицях, робочих програмах навчальних дисциплін, програмах практик та ін.).

Якщо зібрана інформація показує розбіжність між передбаченим навантаженням і часом, який фактично необхідний більшості здобувачів вищої освіти третього освітньо-наукового рівня для досягнення визначених результатів навчання, необхідно переглянути навчальне навантаження, кредити, результати навчання або заходи та методи навчання й викладання. Це може також потребувати перепроектування ОНП та її освітніх компонентів.

Навчальні плани підлягають моніторингу та періодичному перегляду (не рідше одного разу на повний курс навчання за ОНП).

Підставою для розроблення нових навчальних планів є:

- затвердження Кабінетом Міністрів України нового переліку спеціальностей або внесення змін до чинного переліку;
- затвердження нових галузевих стандартів вищої освіти;
- внесення змін до циклу дисциплін вільного вибору здобувача вищої освіти третього освітньо-наукового рівня (за рішенням Вченої ради ОНМедУ).

5.5.2. Модернізація ОНП

Модернізація ОНП має на меті більш значну зміну в її змісті та умовах реалізації, ніж у разі планового оновлення. Зміна виду ОНП також є модернізацією. Особливим випадком модернізації ОНП є включення в неї нових неформальних спеціалізацій.

Модернізацію ОНП можна проводити:

-з ініціативи керівництва ОНМедУ, відділу аспірантури, в разі отримання незадовільних висновків про її якість в результаті самоаналізу або аналізу динаміки набору здобувачів вищої освіти третього освітньо-наукового рівня;

-з ініціативи гаранта освітньої програми за відсутності набору вступників на ОНП;

-за наявності висновків про недостатньо високу якість ОНП за результатами різних процедур оцінювання якості ОНП;

-з ініціативи проектної групи з метою врахування змін, що відбулися в науковому професійному полі, в яких реалізується ОНП, а також змін ринку освітніх послуг або ринку праці. Бажано залучати до модернізації освітніх програм представників ключових роботодавців, зовнішніх стосовно даної ОНП експертів (як з професійної спільноти ОНМедУ, так і незалежних).

Модернізована ОНП разом з обґрунтуванням внесених до неї змін має пройти затвердження в порядку, визначеному цим Положенням.

Повторне затвердження ОНП відбувається з ініціативи гаранта ОНП в разі її значного оновлення.

Значним вважають оновлення ОНП (складу дисциплін, практик і їх обсягу в кредитах ЄКТС) більш ніж на 50%.

6. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

Відомості про ОНП розміщаються на сайті ОНМедУ в розділі «відділ аспірантури». Відповідальними за формування і зберігання паперових версій ОНП є її гарант та проректор з наукової роботи. Відповідальними за повноту й своєчасність розміщення інформації про ОНП на сайті Університету є співробітники відділу аспірантури, призначенні проректором з наукової роботи. На основі змін у ОНП оновлюються і матеріали ліцензійних справ провадження освітньої діяльності на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти.

Розроблення, затвердження, відкриття, закриття, удосконалення ОНП має відбуватися у відповідності до чинного законодавства України, зокрема наступних нормативних документів та підзаконних актів:

-Закону України «Про вищу освіту»;

-Постанови Кабінету Міністрів України від 23 березня 2016 р. №261 «Про затвердження Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах)»;

-Постанови Кабінету Міністрів України від 6 березня 2019 р. №167 «Про проведення експерименту з присудженням ступеня доктора філософії»;

-Національної рамки кваліфікацій, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 р. №1341;

-Постанови Кабінету Міністрів України від 30 грудня 2015 р. №1187 «Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності»;

-Постанови Кабінету Міністрів України від 10 травня 2018 р. «Про внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 30 грудня 2015 р. №1187»;

-Постанови Кабінету Міністрів України від 3 квітня 2019 р. №283 «Про внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 23 березня 2016 р. №261 « та у консолідований з локально-правовими актами ОНМедУ:

-Положенням «Про підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у Вищому державному навчальному закладі України «Одеський національний медичний університет»;

-Положенням «Про порядок реалізації права на академічну мобільність у Вищому державному навчальному закладі України «Одеський національний медичний університет»

-Положенням «Про присудження ступеня доктора філософії в порядку експерименту в «Одеському національному медичному університеті».

Проректор з наукової роботи Р.С.Вастьянов

